

Dosarul nr. 1ra-1535/22
1-20160647-01-1ra-31102022

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

08 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Toma Nadejda,
Judecătorii – Catan Liliana și Guzun Ion,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Creciun Stanislav în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 iunie 2022, în cauza penală în privința lui

Luchian Radu XXXXX, născut la XX XXX
XXXX, domiciliat în r-l XX, s. XXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 21.12.2020 – 15.03.2022;

Instanța de apel: 04.04.2022 – 28.06.2022;

Instanța de recurs: 31.10.2022 – 08.02.2023.

A C O N S T A T A T

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 15 martie 2022, Luchian Radu a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 186 alin.(2) lit. c), d) Cod penal, la 2 (doi) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

A fost dispusă măsura preventivă, arestarea preventivă pînă la rămânerea definitivă a sentinței.

A fost încasat din contul lui Luchian Radu în beneficiul părții vătămate Ylmaz (Romanovici) Nadejda, sumă de 15200(cincisprezece mii două sute) lei cu titlu de prejudiciul material cauzat prin infracțiune.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt, că Luchian Radu, în perioada de 20.06.2020 - 07.07.2020, ora exactă nestabilită de organul de urmărire penală, urmărind scop de profit și sustragere a bunurilor altei persoane, a pătruns în domiciliu cet. Romanovici Nadejda, situat în r-nul Orhei, s. Chiperceni, de unde pe ascuns a sustras bunurile materiale: motoferestrău de culoare albastru cu inscripția "EUROMASH" cu pânză de tăiat lemne la prețul 1600 lei, un burghiu electric de model "KRAFT" de culoare verde la prețul de 600 lei, o mașină electrică unghiulară de culoare verde la prețul 1000 lei, un set de chei în husă cu logotipul "Wolksvaghen" la prețul 5000

lei, o tabletă de model "Samsung A-10" de culoare albă cu husă în formă de carte culoare albă la prețul de 6000 lei, un jack (domkrat) de culoare roșie la prețul de 1000 lei, astfel cauzându-i părții vătămate Romanovici Nadejda o daună materială în proporții considerabile în suma totală de 15200(cincisprezece mii două sute) lei.

Acțiunile lui Luchian Radu, au fost încadrate în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, *sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșită prin pătrundere în domiciliu cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

3. Avocatul Creciu Stanislav care acționează în numele inculpatului Luchian Radu a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Luchian Radu să fie stabilită o pedeapsa mai blândă.

În motivarea apelului a indicat pedeapsa stabilită prin sentința contestată este prea aspră în raport cu fapta comisă, or scopul pedepsei penale nu va fi atins.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 iunie 2022, a fost respins ca nefondat apelul și menținută sentința primei instanțe.

4.1 În motivarea soluției pronunțate instanța de apel a indicat că, verificând ansamblul de probe ce au fost administrate în conformitate cu prevederile Codului de procedură penală, nu a depistat careva încălcări de procedură sau încălcări a drepturilor și intereselor inculpatului. Vinovăția inculpatului Luchian Radu în comiterea infracțiunii a fost dovedită pe deplin în baza probelor administrate la cauza penală. Respectiv, acțiunile inculpatului, corect au fost calificate în baza art. 186 alin. (2) lit. c) și d) din Codul penal, *adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșită prin pătrundere în domiciliu cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

Cu referire la categoria și termenul pedepsei penale, instanța de apel a ajuns la concluzie că în speță, instanța de fond corect a constatat că reeducarea și corectarea inculpatului nu este posibilă fără izolarea acestuia de societate, or numai prin executarea reală a pedepsei și izolării acestuia de societate, se va obține reeducarea și corectarea inculpatului, în raport cu infracțiunea comisă, dar și circumstanțele reale și personale ale inculpatului.

În acest sens, instanța de apel a reținut că, inculpatul anterior a fost atras la răspundere penală pentru infracțiuni similare, fapt ce caracterizează negativ personalitatea acestuia.

Astfel, prin sentința din 17 iulie 2017 a Judecătoriei Orhei, a fost încetat procesul penal în privința lui Luchian Radu învinuit în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin.(1) Cod penal, în temeiul art.2 al Legii nr.210 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova din 29 iulie 2016. Prin sentințele Judecătoriei Orhei din 11 septembrie 2014 și 18 aprilie 2016 procesele penale pornite în privința lui Luchian Radu în baza art.186 alin.(2) Cod penal au fost încetate în temeiul art. 109 Cod penal în legătură cu împăcarea părților.

Cu referire la solicitarea părții vătămate de a înceta procesul penal în privința lui Luchian Radu în legătură cu împăcarea părților în baza art. 109 Cod penal, instanța de apel a notat că cererea de împăcare a părților a fost întocmită după pronunțarea sentinței de către prima instanță și anume în ședința de judecată a instanței de apel la data de 28 iunie 2022. În consecința, în prezenta speță potrivit practicii judiciare constante nu este posibilă încetarea procesului penal la aceasta etapa a judecării cauzei pe motivul împăcării părților.

Mai mult ca atât, inculpatul a avut posibilitatea să se împace cu partea vătămată pe parcursul judecării cauzei în prima instanță, însă acesta se ascundea de prezentarea în instanța de judecată.

5. Avocatul Creciu Stanislav în numele inculpatului Luchian Radu, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, contestă hotărârile instanțelor de fond cu recurs ordinar, solicitând casarea acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care cauza penală intentată în privința lui Luchian Radu să fie încetată în temeiul art. 109 Cod penal.

În argumentarea recursului menționează că, la examinarea cauzei în ordine de apel partea vătămată a depus cerere privind încetarea procesului în legătură cu împăcarea părților.

Sușține faptul că, Luchian Radu a solicitat împăcarea cu partea vătămată, declarațiile lui fiind consemnate în procesul verbal al ședinței de judecată.

Totodată relevă faptul că, partea vătămată Yalmaz Nadejda a semnat o recipisa prin care confirmă faptul că, prejudiciul cauzat a fost restituit, însă instanța de apel nu s-a expus asupra acestui fapt.

Consideră pedeapsa stabilită una prea aspră, în raport cu personalitatea inculpatului, care are doi copii minori la întreținere, inculpatul s-a împăcat cu partea vătămată și a restituit prejudiciul material.

6. Procurorul a depus referință la recursul declarat de partea apărării, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

În opinia părții acuzării, instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent și decizia contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția.

7. Examinând argumentele recursului declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Conform art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

Conform practicii judiciare constante erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din conținutul recursului declarat în cauză se constată că apărarea invocă în calitate de temei pentru casarea deciziei instanței de apel prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care stabilesc că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile, când *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.*

Reieșind din esența argumentelor invocate, se atestă că titularul cererii de recurs invocă dezacordul cu decizia instanței de apel menționând că pedeapsa este prea aspră în raport cu infracțiune săvârșită, motive care se subscriu temeiului de casare prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când *10) s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*, din care considerent instanța de recurs se va expune și în privința temeiului de casare prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală.

Analizând decizia instanței de apel prin prisma erorii de drept prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, Colegiul penal constată, că asemenea eroare nu se confirmă la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul, că instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, iar hotărârea adoptată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Potrivit prevederilor art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Totodată, conform prevederilor art. 417 alin. (8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

La caz, reieșind din esența criticilor invocate în recurs, se atestă că apărarea invocă versiunea potrivit căreia instanța de apel, a adoptat o soluție insuficient motivată, din motivul că procesul penal urma a fi încetat în legătură cu împăcarea părților.

Potrivit art. 109 Cod penal (2) *Împăcarea este personală și produce efecte juridice din momentul pornirii urmăririi penale și pînă la retragerea completului de judecată pentru deliberare.*

Astfel argumentul recurentului nu poate fi reținut or, instanța de apel, s-a expus detaliat în acest sens, invocând că cererea privind împăcarea părților în temeiul art. 109 Cod penal a fost depusă după pronunțarea sentinței și anume în ședința de judecată a instanței de apel.

Colegiul penal menționează că, retragerea completului de judecată pentru deliberare are loc atunci când instanța de fond se înlătură în deliberare pentru a pronunța sentința.

Prin reglementarea în art.109 Cod penal a momentului când poate avea loc împăcarea părților, legiuitorul a avut în vedere ca moment final, este atunci când cauza se judecă de către instanța de fond, când completul s-a retras pentru deliberare cu adoptarea sentinței respective.

Instanța de recurs respinge și argumentele apărării sub aspectul temeiului de casare prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, instanța de recurs reține că în acest sens, titularul cererii de recurs invocă dezacordul cu pedeapsa aplicată inculpatului, care în opinia acestuia este una prea aspră.

Așadar, analizând argumentele apărării potrivit cărora inculpatului, i-a fost stabilită o pedeapsă prea aspră, în raport cu circumstanțele cauzei, instanța de recurs le apreciază ca neîntemeiate și pasibile respingerii din următoarele motive.

Prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte.

Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Conform prevederilor art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, și respectiv la rândul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea ultimului, cât și a altor persoane.

În corespundere cu prevederilor art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă

conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei, care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, instanța de recurs reamintește, că categoriile pedepselor aplicate persoanelor fizice sunt expuse în Codul penal într-o anumită consecutivitate: de la cea mai blândă - amendă, până la cea mai aspră - detențiune pe viață.

În conformitate cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative, prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Respectiv, doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

La examinarea cauzei, instanța de apel a conchis, că prima instanță a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, la stabilirea pedepsei inculpatului Luchian Radu, pedeapsa fiind aplicată în corespundere cu prevederile art.186 alin. (2) Cod de procedură penală, în limitele sancțiunii prevăzute de infracțiunea incriminată.

Prin urmare, la menținerea soluției primei instanțe de aplicare a pedepsei sub formă de închisoare lui Luchian Radu, instanța de apel a stabilit că prima instanță corect a conchis că realizarea scopului pedepsei penale, în privința inculpatului, poate avea loc doar prin izolarea acestuia de societate cu stabilirea pedepsei închisorii, luând în considerație personalitatea inculpatului care nu este la prima abatere de legea penală, anterior prin sentința din 17 iulie 2017 a Judecătorei Orhei, a fost încetat procesul penal în privința lui Luchian Radu învinuit în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin.(1) Cod penal, în temeiul art.2 al Legii nr.210 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova din 29 iulie 2016. Prin sentința Judecătorei Orhei din 11 septembrie 2014 și sentința Judecătorei Orhei din 18 aprilie procesele penale pornite în privința lui Luchian Radu în baza art.186 alin.(2) Cod penal au fost încetate în temeiul art. 109 Cod penal în legătură cu împăcarea părților.

Așadar, Colegiul penal reține, că instanțele de fond, individualizând pedeapsa inculpatului au ținut cont de prevederile legale expuse supra și au motivat aplicarea față de inculpat a pedepsei sub formă de închisoare, în baza tuturor circumstanțelor constatate în speță, determinante pentru stabilirea pedepsei, și prin urmare, Colegiul penal consideră, că instanțele corect au concluzionat că o pedeapsă cu închisoare, va asigura scopul pedepsei, din care motiv nu pot fi reținute argumentele recurentului privind aplicarea unei

pedepse mai blânde în privința inculpatului Luchian Radu.

În contextul celor expuse mai sus, Colegiul penal reține, că la stabilirea pedepsei inculpatului Luchian Radu, pentru faptele săvârșite, prima instanță și cea de apel nu au comis erori de drept, iar pedeapsa aplicată inculpatului este una corectă, deoarece la stabilirea acesteia au fost respectate exigențele legii, iar argumentele recursului în acest sens sunt neîntemeiate.

Reieșind din considerentele expuse, Colegiul penal conchide, că la examinarea recursului declarat de către apărare, nu au fost stabilite careva erori de drept care ar condiționa casarea deciziei contestate, impunându-se soluția inadmisibilității recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Creciun Stanislav în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 iunie 2022, în cauza penală în privința lui **Luchian Radu XXXXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată semnată la **30 martie 2023** și pronunțată la **31 martie 2023**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecătorii

Catan Liliana

Guzun Ion